

sta de capite scandalisat te p̄iſce abs te. Qui eccl̄ia nō audiens sit sicut ethnici et publicani. Tolerāda sunt iżiania. ne si eradicaretur. Sōis error facit ins. Nō piu rabis. Reddes altissimo vota tua. Omne iuramentū et votū qđ sine detrimento salutē p̄t custodiri seruādū ē. Quis est adere vel doctrinali vel iudiciali eius est sibi interpr̄tan. Intelligēna dictor ex causis assumēda est dicēti et silia multa.

Consideratio

3

Dicitas eccl̄ie ad vñū certū xp̄i vicariū/dum p̄curaē ad ep̄ikēyā/seri bona eitate nō exigit sicut ep̄ikēntib⁹/seri legū positiꝫ interpr̄ib⁹/q̄ habeat evidētiā mathematicā/seri demōstratiā/et sart̄ ē si certitudinē moralē/seri cīvile et politiċā attulerint. Considerat quippe bonus ep̄ikes cūlstantias oēs p̄cīulares/q̄les nō potuit legislator p̄uidere/nec exp̄mire q̄bus atēris asp̄ic̄tū ſine q̄ ſeq̄rē rigorē l̄ralis exp̄iſio nis obſeruaret/q̄ dū videt ex hac obſeruatiōe leuitā ſore ex legib⁹ dīnis vel etīnis/et intentionē debitā legislatorū dicitat vel doctinali vel autoſtatutū/et lex ſc̄ptā ſic vel sic. applicāda ē ſeu deſerēda. ſim imaginatiōne p̄bi de regula leſbia: q̄ erat plūbea et nō ferrea. i. flexibilis nō imutabilis. **C**onſtaut q̄ de circumſtātijs moralib⁹ non p̄ot h̄i certitudō nisi moralis. ſim p̄bi ſuā ſimā i ethicas. Exempli ḡfa. Tyrānus p̄ſequēt̄ re-publicā caueſis dolofis ſicut lup⁹ rapax. nibilominus ipſe teget ſe uestimentis ouium q̄ ſūt̄ ſā vba q̄ ſacta appāreter ſanctissima in q̄bus ē frēq̄nter equocatio; vel hypocrisis. Ago inq̄et iſta p̄ republicā /ago p̄ ſalute popl̄i /p̄ q̄bus patius ſum etiā mo n̄ nec dicenib⁹ oppoſitū quōlibet fides det. Ita mēnēty tyrānus / et multos ex ſimiliab⁹ ſeducet. p̄uidētes vo et iudices q̄p̄ est ep̄ikēyā vii. legētū opib⁹ ſuīs oppoſitū ſim arte xp̄i. Ex opib⁹ eoꝫ cognosce tis eos. Cūlt dicere p̄ſideratio q̄ prudētib⁹ ipſis credēdū ē/ etiā ſi nesciuerint rones evidētes/ et incātiuſib⁹ adducere. alioquin p̄iret oſteſum oēs politia. Veniq̄ ſp̄e ſuī hoc loco pabolice narratōes de lupō et oue/ quaz lupus diuersis ſtaudib⁹

nunc ondendo ſilitudinē et amiciciā/ nunc falsam imponēdo calumnia/ querebat fal lere et vorare. Propter qđ monuit xp̄s Attendeſte a ſalſis prophetis.

Consideratio

4

Dicitas eccl̄ie ad vñū certū xp̄i vicariū nūc p̄ coctilū p̄ylanum dño cocedete p̄curanda/oz ſoli diuſ inimiſ ſentētiſ, et deliberaſtionib⁹ h̄mōi ſc̄ilij ſapiētiſ in eo vētu rōw/ etiā ſi nō offerat rōnes euīdētes/ q̄ al legatōib⁹ vel aſſertōib⁹/ vel excuſatiōib⁹ aut iuſtificatiōib⁹/ vel p̄cedentiū de papatu vel ſantoꝫ ſuōu. Deducit ſaſiliter coſideratio ex hoc q̄ mediū ſtūnis accip̄edūt̄ est et ſapiēs indicabit: et veſpūalis q̄ oīa di iudicat dicit/ nō vt camalis h̄o q̄no ſapiē q̄ dei ſunt/ ſibi ſingit. Quis em̄ dubitan̄t q̄n plures cāe ſcurrere habeat p̄ oib⁹ de ſc̄ilio et eis fides deſet/ q̄ laborat ad vñi onē dāndā q̄/ p̄ alijs p̄cedentiib⁹ ad ſuā p̄ſidentiā tale q̄le occupandā. Amor q̄p̄ penim⁹ et carnalis ad ſeipm̄ et ad ſuos/ nō ne fallere ſolet/ ſi in errores impios traducere etiā vſq̄ ad imitationē luciferi/ et adoraſti velint ſicut dij/ neq̄ reputat ſe ſubditos eſſe cuiq̄ ſicut ſuī belial ſine ingo nec ſib⁹ poſſe dīci. cur ita facis/ q̄ neccdeū ſumēt̄. nec hoīem reueren̄t̄. cū ſuī humiliores eē debeant/ et ad ſeruendū p̄mptiores et platois minere q̄to ſe obligatiōes eē p̄ſpiciūt̄ in reddēda rōe. Postremo tū hoc ſumope cauendū eſt iuſtib⁹. ne vñſus ep̄ikēye paſsim ſabſq̄ maniſta rōne ſiat/ traſmutando legē ſcriptā. Alioq̄n toleret p̄tin⁹ a leſib⁹ ſua ſtabilitas q̄bus mutānb⁹/ totā rei publice disciplinā inmitēt̄ eis collabi. et ex p̄tī ſe p̄publicā cornere vel p̄turban̄ ne cesse ē. Inde p̄tiḡt apud romanos iſta ſe ueritas. etiā in nece ꝑp̄ioꝫ filioꝫ/ ne labet facerit optimā ſe p̄publice disciplinam. Quatuor coſideratōes q̄ ad robur p̄diſtōrum faciunt/ ſequunt̄ poſtea in oīone. Apparuit gratia. 6. 4D

Incipit tractat⁹ eius

Prem de ſtatibus eccl̄iſtīcīſ. Ar quā ſe obſeruare conveſt̄. Mit cū oib⁹ ſuī magie circa mi

Tractatus

nisterii religionis christiane / nunc solidius
subsistit. q̄ si veritate et iusticia tamq̄ sorori-
bus fulciantur. Nisi si non vera iusticia et iusta-
tia reddat enim q̄d sūmū ē. non est sc̄i-
sima p̄tin⁹ irrūpēs pacē exturbabit. Quia
diā in idcirco s̄b brenū consideratione nū
ro qd stat⁹ sūmox p̄tifici⁹ qd platorū / qd
curatorū qd mēdicatiū possit q̄libet de suo
misterio veracitē offere ne trāgressio sūmū
aprioz / seu dilatio nimis / sepe iusticiā ab
osculiō felicis pacis p̄inde lites sedas ut al-
solet introducat.

Sequuntur sex con- siderationes sup̄ statu p̄ficiis.

Consideratio 1

Sicut papalis iuris est a christo sup-
naturae et immediate tamq̄ p̄matū bns
monarchici et regale / in ecclastica
hierarchia / fm̄ quē statū vnicū et sup̄mū /
eccia militas dī vna s̄b christo / q̄d statū q̄s-
eq̄ ipuq̄re / vel diminuere / vel alicui eccia
stico statū p̄iculari coeq̄re p̄sumit. si b̄ p̄-
tina ciē faciat / heretic⁹ ē sc̄ismatic⁹. ipi⁹ atq̄
sacrileg⁹. Cedit em̄ i heresim toties exp̄site
dānatā a p̄ncipio nascētis eccie usq̄ hodie
tamq̄ instonē christi de p̄ncipatu. Peri sup̄ ali-
os aplos / q̄ p̄ traditionē totius ecclesie in
sacris eloquijs suis et generalibus cōciliis

Consideratio 2

Sicut papalis l̄z nō oīno vacet / sen-
tenciat p̄ morte papenā levū cūmē
nec p̄ dñs eccia dñmit eē vna. nihil
omini⁹ emit debet christiani s̄b pena sc̄ismatis
q̄ i h̄ statū p̄litiat et p̄sident assidue vni-
tus / et cert⁹ sūm⁹ p̄tifer / q̄tū fieri p̄t p̄ lo-
co et tpe. sic q̄ nō ē licet facit ipedire / q̄ mi-
nus sit vñ / tal⁹ sup̄m⁹ p̄tifer i ecclia i q̄ sit
ecclastico p̄tatis plenitudo. et q̄ n̄ sint p̄les
in q̄ tamq̄ ecclastico regimē desinē eē poss̄
monarchicū i alia policijs spēm / ori aristoc-
ratīca / aut rymocraticā vertere. q̄uis pa-
pas has policijs spēs nō excludat s̄b assur-
mat / quē admodū de sacro dñi⁹ cardina-
lii collegio / et generali cōcilio videri est.

Consideratio 3

Sicut papalis nō eximit papā a

legib⁹ pure dinis q̄vel i enāgelijis l̄gnalib⁹
cōciliis posite s̄t. Et ex h̄ p̄nirpz / q̄ papa
subiicit legi illi de correctō et fratre. Si pec-
caverit i te frat̄ tu⁹ tē. sic q̄ p̄fraenat cor
ripi dñ peccat. Et si tandem nolle audire ee-
desia quā generale p̄ciliū rep̄nitat / q̄d h̄ si
cut ethnic⁹ et publican⁹. Fuit p̄t h̄ mō p̄
p̄ciliū l̄ indicari l̄ coerentl̄ p̄ excoate hu-

Consideratio 4

Sicut papal nō eximit papā a u-
ib⁹ q̄ se pure de dictam i nōlī. que
admodū s̄t p̄ncipia iuris nōlī. p̄o
pterea cū lex nōlī dictat q̄ bonū cōt̄ tamq̄
alicid dñmū p̄ferēdū est p̄iculari bono. De-
ducit ex h̄ q̄ ad bonū ton⁹ ecclie / quā p̄ciliū
giiale rep̄nitat. rediçdū ē bonū p̄lonas
le pape sic q̄ i p̄indiciū boni cōis / p̄iculari
re bonū pape leu p̄modū vel stat⁹ / retento
vel dilatatio / p̄ualere nō d̄z / cū fm̄ eti-
mū finis cerera debeat moderari. sumo aut̄
papatus est utilitas ecclesie.

Consideratio 5

Sicut papal / q̄uis eximat papa
a legib⁹ pure positivis canonis-
tis / q̄l̄ cūmib⁹ sic q̄ fm̄ eas coereri pu-
nitū nō p̄t / vt p̄cise tales sūt / nihilomin⁹
papa nō d̄z aut p̄t leges positivas / q̄l̄ sūt
p̄ciliū giiale ad qd sufficiēt spectat oī-
cēnere vel dictare si papa pala / nētāt p̄tā
tem suā in destrucōz eccie nō i edificatōz.

Consideratio 6

Sicut papalis obligat papā tāto
ampli⁹ / q̄tō maior ē i ecclia / subiicit
se legib⁹ dinis / nōlī / i canonis
ad utilitatem eccie. Propterea cū magis videat
oculi / q̄ oculi / videat q̄ nō sine gradi / illici
mine salutis / papa possit deliberatōes vel
institutia generali p̄ciliō et tenere et non
fm̄ cōem s̄b p̄pā deliberaōne cōcedat in
ecclastico regimē p̄siderē. Propterea
bñ dñctū est / q̄ papa nō p̄t generale statū
ecclesie immutare vel tollere.

Sequuntur sex cōsis- derationes de statu summi p̄ficiis et dñorū sanctoromane ecclesie cardinaliū.

De statibus Ecclesiasticis

4

Consideratio 1 R

Patus sumi pontificis ac sacri collegij domorum cardinalium sibi collateralium suorum in ecclesiastica hierarchia sub celesti immediate a christo nechuanana isto ne seu supradicto per destituti. Qui statui quod pertinet auctoritate et iurisdictione sacros canones hereticus atque sacrilegus.

Consideratio 2

Patus predictus dotatus est vel formidans per debita et honesta sustentatio tio et typali sine quibus in hac vita misera spiritualia diu non subsistunt queadmodum aliis statu quibus ecclesiasticis isenor seu subditus dotatus est vel dotatus iuxta sui qualitatem.

Consideratio 3

Patus predictus non potest iura sibi conuenientia quod posuit propositio duplex procedens si forte fuerint abusus aliquos personales olim vel nunc inueniti. Alioquin sic argueret aduersus omnium statutum necdum ecclesiasticum et typale quod dissipatus est descendens et pendens quoniam in multis offendimus oes.

Consideratio 4

Patus predictus potest et per subiectum typalis et honeste sustentatoris prescribere de certo modo vel quodta subiectoris sicut plati vel curati superiores respondeant subiectoris facte et subdictos in oblatiis decimis et libris etiam ubi statu predictu alius de dotatu esse ex patrimonialibus bonis vel alijs queadmodum in platis dicimus et curati.

Consideratio 5

Patus predictus dum recipit et quodta subiectores et suetas in oblatiis decimis vel annuatibus et libris non potest eo pro de symoniaca puritate notari nisi forte viatu aliud in exercitu modo occurrit quod viatu corrigi potest non obinde statu minuti deflui et ipsam vel iuribus aliunde debitum defraudari. Sicut ab insurmo morbo tollendus est non subiectu vel corporis destruendum. Oppositum vero permissum imponere notando generaliter de symoniaca primitate totum statutum statu temperarius esset nec ferendus.

Consideratio 6

Patus predictus potest et rationabiliter restituere per viam appellatam aut abs se aduersus predictum revoluere aliquod factum procedere perserte dum persone de illo statu subiecti sunt se et statu suu debite regulato scema tris ecclesie si forsitan aliquod fuerit eiis reformanda et hunc agendo nedum non scandalizare actum vel peccatum sed meret tamquam defensores iuribus non solu suorum personalium vel ecclesie particularis romane sed universitatis ecclesie et ad utilitatem honestatemque ratione reipublice christiane quod constituit in suo decoro membrorum marie principali.

De statu platorum.

Consideratio 1 L

Patus platorum episcopalis in ecclesia sic de propria et immediata ac superna in stione christi quod nulli vel humani solu auctoritate non potuit institui sed eum potuit statu dominatois typalis regie vel ipsi pectoralibus humanitatis et naturaliter ordinari.

Consideratio 2

Patus platorum episcopalis in ecclesia quod ad sui collatorum propriam fuit immediate a christo datum apostolis apostolis sic statu papalem petro. Tunc postmodum talis collatio vel acquisitione fieri potuerit et facta sit in successoribus pectoralibus sic mathias factus est apostolus electus vel sorte et successores etiam petri sunt nunc per haec electione dominorum cardinalium quod modus potuisse et potest variare ut infra ponet.

Consideratio 3

Patus platorum episcopalis habuit in apostolis et successoribus usum vel exercitium sue praetatis sub papae petro et successoribus eius tamquam sub hunc vel hunc plenitudinem totaliter episcopalis auctoritas. Tunc et quod ad talia mores plati s curati subiungunt epis a quibus usus sue praetatis quoniam limitata vel arcet et sicut papae posse fieri circa platos maiores ex certis et rationabilibus causis non est ambigendum.

Consideratio 4

Patus episcopalis non ita sub statui papalem quod illud possit papae annullare sicut nec statu papalem possit humanum destitui nihilominus idem statu episcopali quod ad acquisitionem isti persone quod ad exercitium subiungibili pape vero

De statibus

luntati ad utilitatem ecclie/ ut dictum est. Nec autem rationabilitas videatur atcedere seu regulam da marie per determinaciones et ciliorum generum pserium ius, factas de sensu et auctoritate suis morum pontificum.

Consideratio 4

Patus episcopalis quod ad acquisitiones iste personae/ et quod ad exercitium non ita subest mere voluntati pape, quod per libito posset sine iniuria et per circa huiusmodi acquisitiones et destitutioes ampliationem et restrictionem operari, quoniam data est ei pars dicente apostolo non ad destructionem sed edificationem.

Consideratio 5

Patus episcopalis huius ex se et christi in institutione maria, patre consuetudine corporis christi et misstrandi sacra ecclesiastica oia, ius insuper predicationis ius stipendia tripalium sumendi ius eradicandi ius platos minores, s. curas instituendi ius ecclias presocradi ius beneficium ecclesiasticum vel stipendiū tripale preseredi vel facere conseniri ministrantibus sub se speciali ius indulgentias dandi. Et ita de reliquis multis quod summo pontifici pertinet ut in fonte.

Consideratio 6

Patus episcopalis quod ad suum usum vel exercitium, non ita subest pure voluntati pape, sicut statu presulegato et medicamento vel alioque quibus essentiali ordine et hierarchico statu predicta iura episcopalia non continentur. Post idcirco papa sub talibus privilegiis et presulegatis absque iniuria vel per actum immunitates operari restringendo vel tollendo, non sic passim in platis vel curatis.

Consideratio 8

Patus episcopalis huius esse possit in aliis sine plebe, et sine usu vel exercitio hoc fieri non poterit, quod vanum et monstruosum in eccllesia videret, quoniam frumenta est pars cui non subest operatio.

Consideratio 9

Patus episcopalis si nimis arcta est ius suis iuribus essentialibus, quod ad restrictiones usus vel exercitii passim contiteretur per papam absque utilitate maiori ecclie, sive hoc

esset in exceptis subditos ab eo sive in reservato casu in foro prie, seu in restrictione stipendio tripalium seu in reservatione beneficiorum ecclesiasticorum sub eo seu per inductionem onerosa privilegiatorum, aut modis similibus. Ille in quo status episcopalis possit rationabiliter detinere quam nedum ad papam et generale et cilium, quod est prouidentissimum medium, sed ad principes et thodoros implorando invenire oportunitatem.

Consideratio 10

Patus episcopalis sicut non acquisit in aliquo per solum titulum fidei, vel charitatis, ita non depositur per sola heresim vel per mortale non interueniente humanae institutione vel dina renelatione, alioquin status ecclie hierarchie prius certe in causa suo usu vel exercitio, quod non est conueniens dicere de policia a supremo legislatore constituta.

Consideratio 11

Patus episcopalis sicut per diversis typis et institutionibus modis variis accedit et sibi auferri, sicut et status papalis in causa per ordinaciones papales, aut per cilium generalis sicut et factum est aliquo per immunitatem.

Consideratio 12

Patus episcopalis per ab aliquo propter suam maliciam auferri, huius remet occupans sic et status papalis, ut videatur in causa persertim per cilium generale possit auferri, cum status papalis datus sit ecclesiastice constitutus, quod in hochz quod diuinum tamquam coe bonorum ad quod papalis auctoritas preservandu sicut instituta.

Consideratio 13

Patus episcopalis huius rationabiliter monachum superius s. papam non emittans fideli et sacrorum, huius non ita proprium est, esse debere ex institutione christi et per voluntatem ipsius ecclie respectu dispensatois bonorum tripalium et iurisdictionum prioriorum seu coercitorum, quod diversis legibus seu decretalibus aut statutis per diversitate locorum et temporum regreditur, sicut et alia mere tripalia regalia, vel imperialia. Hinc enim dictum est quod quelibet papancia in sensu suo abundat.

Consideratio 14

Ecclesiasticis

4

Latus platois si fiat limitato sui
osus in bñficijs pferedis/ vel in exē
pnōibus/nō dñi rōnabilit̄ p̄queri
p̄ hoc manifeste sit ppter studiū līaz p̄ser
tim sacre doctrine qđ p̄ talia p̄mouet et dñ
hoc poterit ad reprimēdos abusus no
tione pueniētes/siue hoc sit ex ipso unitate
dñoz p̄ alii/ vel ex p̄pria pusillanimitate/
vel alia quis corrupta affectio. **Sed** in
hoc capitulo puenies nō aliter videat
se determinat. qđ iuxta Christo. shiam. s. ut la
piens iudicabit. Tibilaut videt in hoc sa
pienqđ ḡssale p̄ ciliū rite et libere celebratiū

De statu curatorum

Consideratio prima

Latus curatoroz succedit statui
lxii. discipulorū xpi qđ ad legē no
mā et figurat̄ est in antiqua lege p̄ leui
tas. **A**le p̄inde status curatoroz ē de insti
tuōe xpi p̄ aploz suorū/a principio funda
tōis ecclie qđ institutio p̄ declaratōes sum
morū pōnificiū. et synodoriū tā generaliū qđ
spālum magis ac magis immotuit.

Consideratio iiij

Latus curatorū ē de eentiali ac in
transseca ecclie hierachia/ sicut statu
platoz qđ uis inferior; sit et p̄ sua p
fectio variabilior. Quia rōne curati simpli
ces nō equi p̄prie dicunt sp̄osi sicut epi lis
beriusqđ p̄mittunt cedere vel renunciare cu
nis suis.

Consideratio iiiij

Latus curatoroz institutio ē ad regi
men aiaz dirigēdaz in fine ultimū
p̄ coionem sacratoriū et peccatoriū re
missionem/ et p̄ motionem ad virtutes.

Consideratio iiiij

Latus curatoroz annexa h̄z obliga
tionē docedi et publicādi verbum
dei/suis parochianis/salte qđā ge
nerali tenore legis euāgelice/ qđ ad credēda
et agenda/bñm statū sue simplicitatis/sicut
maiorib⁹ platis puenit ex obligatōne scie/
reddere rōne p̄ticulari⁹ de ea qđ in eis ē fide
et spe/ apud oēs tā qđ de foīis sunt/qđ qđ int̄
fideles/s. et infideles/hec em̄ obligatio con
sequit̄ ad obligationem priorez/ que est de
spāli regimine subditōrum.

Consideratio v

Latus curatorū ē status p̄fectōis
nō solū acq̄rendē. sed etiā exercēde
cū sibi p̄petat tā obligatio/qđ auto
ritas/reducēdi aias ad deū/bñm hierarchi
cos acr̄. qđ purgare illūinare p̄ficere noīane
Consideratio vi

Latus curatoroz supiore hierarchia
ecclie ad statū simpliciū religio
sorum sicut diuinus Bonifacius et
Hieronymus in p̄cedentis cōsideratiōis
determinantrōne.

Consideratio viij

Latus curatoroz ecclias parochia
les sibi deputatas habet i tali liber
tate/qđ nulli alteri sacerdoti fas est
ipsis inuiti/ aut sine eoz licētia p̄dicare in
eadez. p̄tertū dum p̄dicare voluerint/
sed nec confessiones illic audire/nec sacra
ministrare/salua semp autoritate vel rōna
bili ordinatione supiorum platorum.

Consideratio viii

Latus curatorū h̄z ins et titulū re
cipiendi decimas et oblatōes/ et flu
neralia/ aut alia emolumenta loco
illorū p̄ sustentatōe sufficiēti status sui. Et
hoc sit tam de iure diuino/qđ naturali pre
supposito dñi. Determinatio aut h̄iūs
vel illius quote/ vel cōmutatio in aliam
subuentiōne/ habet fieri solo iure positivo.

Consideratio ix

Latus curatorū sicut habet de si
bi subditis quib⁹ cogitare in mi
nistratōe sacrorum/ et sancte susci
pient. sic decet maxie ut quilibet parochia
nus se prius oīdat suo curato/generaliter
vel spāliter in foro conscie/qđ eadē sacra sus
cipiat. p̄ d̄ insip̄ edictū generale vel spāle
suis parochianis sup hoc p̄ curatos ne ali
ter se ingerant p̄mulgarū.

Consideratio x

Latus curatorū secundus et in
flus eligit quātū ē de se/ et cete
ris paribus/ p̄ confessione sacrāli
faciēda a parochianis qđ alius statu p̄serit
qđ non est supior bñm institutionē ecclie hie
rarchicā. p̄ qđ mutua et correlatiō ē obli
gatio parochianorū ad curatos vñ viaissim
magis obligant. Collusiones p̄terea hinc
inde possibiles fieri/magis ex hoc entan
Deniqđ remēdia sp̄ualia celerius et cōsulti

De statibus

In casibus multis exhibet. Potest nihilominus apud privilegios quibus non potior innveniri.

Consideratio

Status curatorum sanctus et salubris non debet inculpari vel infamari propter quodcumque si in eo quibus sint persone minus idonee ad debitum regimur aiam. Alioquin nullus est status in ecclesia militare qui culpari non deberet sicut nullus absque macula quorundam de illo statu visus est diu stare.

Consideratio

Status curatorum potest sufficienter regere suos parochianos si polleat bona charitate et simplici morum honestate etiam ubi literatura magna defessa. Propterea non leviter se eis propondere debet alieani quod inueniantur magis fratres.

Consideratio

Status curatorum potest cum facilis studio hinc ea et scire quod ad parochiam suam regendam sufficiunt majora oratione prudenter remittendo. Hoc autem si agnoscere neglexerint debet apud eos correctio episcopalis maxime vigilare ut astriagant seuenientem tenorem habere in scriptis eorum quod scire debet in punctis regiminis tam institutiones synodales positivas quam ceteras.

Consideratio

Status curatorum potest obvietas originatas licet exigere. Veruntamen taliter modis et tempore et symonia causa prauitatis vel eius suspitione nequam incurra. Et quod propter negationem ipsius spiritualium interium ministerio non negetur nec interueniat questus os mercato.

Consideratio

Status curatorum potest bona gratia sua scire statutum privilegiorum tanquam coadiutores missos habentes a superioribus licentiam predicandi et confessiones audiendi non appareat rationabilis quod aliquem talem repellendum vicepotest si detractor si collusor si corruptor si questus nos si seductor apparatur. Aut parochianorum multi inde veniunt in contemptum curatorum. Aut si tunc curatus propter id agere circa parochianos suos quod agendum sit satis potuerit quod videtur preferendum nisi legitima fuerit exceptio contra eum.

Consideratio

Status curatorum vir potest parochianis sine predicto sic contemni quod conuicet ne quis in generali neque in speciali prius querat dum alibi confiteri aut misericordias vel sermones audire tempore diuinorum diebus dominicis et festi non voluerint. Quod licentia si sine causa rationabili denegetur sufficiat et cusare frequenter eos qui alibi confitentur licentia non obtenta sed petita.

De quinque decem consi-

derationes quod ponuntur pro statu privilegiorum.

Consideratio

Status privilegiorum ad predictandum et confessiones audiendum statutus est post primariam ecclesie institutionem rationabiliter ordinatus ad sublevandum eorum qui hierarchicos in ecclesia status habent presentem post tale et tantam in ipsilibus dictationem quod secundum attulit multa occupationem.

Consideratio

Status privilegiorum dicitur cum bona charitate licentia sua vti. Non ad questum non ad emulationem non ad ambitionem non denique in preiudicium tempore vel spirituale curatorum sed in stando dum et palam apud parochianos quatenus honorabile debitur ac sustentatione suis reddit curatis. Alioquin faciunt quod subficienolent. Ad hanc repelluntur hi de quibus alter constitutus et excitatione a canone non nunquam incurruunt.

Consideratio

Status privilegiorum et omnes generaliter religiosorum probabitur sub persona excitationis late suscitare ne sacramentum eucharisticie ministrarent et matrimonium solennizent.

Consideratio

Status privilegiorum habet quod in suis locis et publicis predicare potest dum platus nec predicat nec predicationem instituit. Sicut hoc potest in ecclesiis parochialibus de licentia curatorum.

Consideratio

Status privilegiorum hoc est ut id nei potest sufficiere pro superiores suos ad platus dyocesanum valeat illos causis suis confessiones audire dyocesanorum et

Ecclesiasticis

4

eos absoluere cū tali p̄tāte, et in casibus talib⁹ quādmodū curati prochiales ordinationes funguntur et nō ampliori, nisi de spāli grā plati, maior eis fuerit elargita p̄tā.

Consideratio

vii

Patus p̄nilegator⁹ hoc h⁹ ut q̄uis facīm pñie possit plures sup eadē p̄tā suū effectū sortiri, saltem q̄ ad omnīm ḡse cū sit sc̄m iterabile, et me nitorie eadē p̄tā plib⁹ p̄fiteri nec sit repugnātia q̄n adhuc possit tps obligari, nihil om̄is cōfessi p̄nilegatis nō tenent inuiti eadē p̄tā ampli⁹ p̄fiteri plusq; si suis cura tis eadē p̄fessi füssent quantū est ex pte ef ficatione sacri. Hoc ei p̄ Job. xxiij. fuit decla ratum, et vsus cōis hoc obtinuit.

Consideratio

viii

Patus p̄nilegator⁹ hoc h⁹ ut a cōfessis sibi nō debeat curati nouā et torquē p̄fessionē de eisdē p̄fiteri, p̄ferti si secreta sint nec debet phib⁹ prochialis nos cā talia voluerit eis p̄fiteri. Fas sit curatū tuū inq̄rē a prochiamis suis, qñ et q̄liter a q̄bus p̄fessionē recepint. Quib⁹ ventatē rūdere si q̄s prochian⁹ negauerit, vir i statu salutis eē credi posset. Ip̄qz h⁹ casu/p̄fiteri encharisticie sac̄m/rōnabilitē de negare/dicēdo. nescio si p̄fessus sis ab h̄n teptātem, et an in h⁹ te decipias, vel alē te.

Consideratio

viii

Patus p̄nilegator⁹ hoc h⁹ dū p̄dep̄tis publicis absoluūt prochialis, ut ipsi debeant facere fidē de absolūtōne, et absolūtē p̄tāte, si sup hoc a curatis parochialibus fuerint req̄siti, sub pena denegādi rōnabilitē talibus cū se di cunt absolūtos eucharistie sac̄m.

Consideratio

ix

Patus p̄nilegator⁹ hoc h⁹ ut non debeat inducere voto vel p̄missō, alias ad eligendū sepulturā i ecclēsiae, et locis suis. Cet ad p̄sistendū in iā ele cta vidē. Et hoc sub pena excoicatois late snie, debet p̄terea reddere quartā p̄tē lega toni/sen funeraliū, curato parochiali ipsi⁹ defunctori ps canonica noiatur.

Consideratio

x

Patus p̄nilegator⁹ ad p̄dicādū debet b̄m qualitatē auditorum for mare sermonē de corā laicis, et sub

dīnis detegantē vicia clericorū atq; dñorū. Hoc em̄ esset extirpare vicia, sed nutritre rebellionē, sc̄z murmuratōnis et cōtemptus apud audiētes. fiat insup p̄dicatio princi paliter depūctis nře religionis in fide spe et charitate cū cetens virtutib⁹. Sed et p̄ serūm cōfessiones mulierū et iuueniū/noris nři locis patētib⁹ et publicis audiēre, nec cōuenticula in camenis et angulis agere p̄sumāt, ab omni specie mala abstinetes se,

De vtroqz statu s̄i

mul.

Consideratio

i

Patus vterqz curatorū, s. et p̄nilegatorū/inniglet cognosce re casus reservatos platis ne seducant, sed uigil et transgredi entur limites sue potestatis q̄uis expedit pauciores casus p̄serūm occultos refer uari ut sunt peccata illa carnis que frequētissime cōmisa viri confitenēt, p̄serūm per mulieres et adolescentulos.

Consideratio

ii

Patus vterqz studeat alter alteri⁹ onera portare sine cōtentōe et remu latiōe de rebus p̄dicatis, vel alijs, ne si inuicem more comiciū se mordeat, consumant. Ne p̄terea surgat sedū opinio ecclēsiasticorū apud laicos et virtupere minē steriū verbi dei. Nonne deus queso abundans deuses est p̄ omnibus. Nonne pacis est deus nō divisionis. Periqz quid prodest pharisaica cōtentio de status p̄minentia quin sanctius est dare operā, vt quis per se cōtinuerit q̄ si iacens in imis/de perse cōtōe et status glorie. It tento p̄serūm q̄ cōtiliorū ecclēsiasticorū obseruatio nō p̄tit, p̄dudi sub regulis quibuscūqz, quin necesse sit recurrere sep̄issime ad glosam sapientis simi Augu. tractā ex opib⁹ xp̄i vīcī, q̄ tālia dānt in obseruatiā animi p̄parationē, et nō semp̄ opis exhibitōe. Que animi p̄paratio p̄t apud oēm statum et p̄sonā xp̄i ane religionis si vult inueniri.

finit.

Incepit tractat⁹ eiusdem cancellarij Parisien⁹ de modo vivendi oīm s̄igiliqz.

12